De rol van de praktijkverpleegkundige in het doelmatig aanvragen van laboratoriumonderzoeken.

Haio: GROGNARD Emile , KUL
Promotor: DELVAUX Nicolas , KUL
Praktijkopleider: Dewulf Flore , FLAMAING Johan , HERREGODS Marie-Christine , PEETERMANS Willy , VAN DER LOOVEN Els

Context: In de eerstelijnszorg in België zijn laboratoriumonderzoeken onmisbaar. Er zijn evidence-based-medicine richtlijnen die de hulpverlener ondersteunen in welke testen geïndiceerd zijn, zo ook voor het opvolgen van verschillende chronische aandoeningen. Het multidisciplinair opvolgen van deze aandoeningen krijgt in de richtlijnen eveneens een plaats. De verpleegkundigen in de opleidingspraktijk, een wijkgezondheidscentrum, worden in dit onderzoek op gestructureerde wijze betrokken in de opvolging van patiënten met diabetes en chronische nierinsufficiëntie. Er worden daartoe protocollen opgesteld die worden ingevoerd in de dagelijkse praktijkvoering, met aandacht voor de biochemische opvolging,

Onderzoeksvraag: Er wordt onderzocht of er een rol weggelegd is voor de praktijkverpleegkundigen bij het meer gericht aanvragen van laboratoriumonderzoeken ter opvolging van zowel diabetes als chronisch nierfalen: - In welke mate gebeurden de laboratoriumaanvragen in het voorbije jaar volgens evidence-based-medicine richtlijnen? - Kan het aantal laboratoriumonderzoeken beïnvloed worden door de praktijkverpleegkundigen deze te laten uitvoeren volgens een protocol?

Methode: Het aanvraaggedrag in de opleidingspraktijk werd onderzocht voor patiënten met diabetes en chronische nierinsufficiëntie. Het aantal bloedafnames gedurende één jaar en hun frequentie werden vergeleken met wat de richtlijnen voorschrijven. Er werden aan de hand van deze richtlijnen protocollen opgesteld voor de praktijkverpleegkundigen en vervolgens ingevoerd in de praktijkvoering. Het effect van deze interventie op het aanvraaggedrag werd na zes maanden looptijd vergeleken met de periode vóór de interventie.

Resultaten: De minderheid van de patiënten kreeg het voorgeschreven aantal bloedafnames ter opvolging van zijn of haar chronische ziekte vóór de interventie. De interventie lijkt een voorzichtig positieve invloed te hebben op het aantal testen en hun frequentie. Deze resultaten zijn echter statistisch niet significant.

Conclusie: De biochemische opvolging van diabetes en chronische nierinsufficiëntie in de opleidingspraktijk verliep niet geheel volgens de richtlijnen. De implementatie van de protocollen brengt hier verandering in, doch statistisch insignificant. Subjectief leidt de interventie tot een meer efficiënte praktijkvoering. Het betrekken van de verpleegkundigen in de chronische zorgen wordt als positief ervan. Een dynamische omgang met richtlijnen, in overleg met de patiënt, blijft essentieel in de dagelijkse praktijk.